

Suvestinė redakcija nuo 2015-01-01 iki 2016-06-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [96-3902](#), i. k. 1072270ISAK001R-327

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTRAS

**Į S A K Y M A S
DĖL EKSPERTIZIŲ (TYRIMŲ) ATLIKIMO LIETUVOS TEISMO EKSPERTIZĖS
CENTRE NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2007 m. rugsėjo 4 d. Nr. 1R-327
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo (Žin., 2002, Nr. 112-4969) 19 straipsnio 2 dalimi:

1. T v i r t i n u Ekspertizių (tyrimų) atlikimo Lietuvos teismo ekspertizės centre nuostatus (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2003 m. gegužės 26 d. įsakymą Nr. 159 „Dėl Ekspertizių atlikimo Lietuvos teismo ekspertizės centre nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 54-2404).

TEISINGUMO MINISTRAS

PETRAS BAGUŠKA

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos teisingumo ministro

2007 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. 1R-327

**EKSPERTIZIŲ (TYRIMŲ) ATLIKIMO LIETUVOS TEISMO EKSPERTIZĖS CENTRE
NUOSTATAI****I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Ekspertizių (tyrimų) atlikimo Lietuvos teismo ekspertizės centre nuostatai reglamentuoja teismo ekspertizių, objektų tyrimų ir ekspertizių, neturinčių teismo ekspertizės statuso (toliau vadinama – ekspertizių (tyrimų)), atlikimo taikant specialias žinias Lietuvos teismo ekspertizės centre (toliau vadinama – LTEC) tvarką.

2. Ekspertizės (tyrimai) LTEC atliekami vadovaujantis Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymu (Žin., 2002, Nr. 112-4969), Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. 37-1341) (toliau vadinama – BPK), Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. 36-1340) (toliau vadinama – CPK), Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymu (Žin., 1999, Nr. 13-308; 2000, Nr. 85-2566), Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksu (Žin., 1985, Nr. 1-1) (toliau vadinama – ATPK), tarptautiniais kokybės užtikrinimo standartais, geros ekspertinės praktikos principais ir šiais nuostatais.

3. LTEC atliekamos šių rūšių ekspertizės (tyrimai):

3.1. rašysenos ekspertizė – nustato asmenis, rašiusius rankraštinius tekstus, įrašus, parašus, rašysenos pakeitimą, rašymo sąlygas, rašiusiojo būseną;

3.2. lingvistikos (autorystės) ekspertizė – nustato teksto autorių, autoriaus gimtąją kalbą (lietuvių ar nelietuvių), autoriaus išsilavinimą, autoriaus veiklos sritį;

3.3. kalbos, balso bei garso signalų ir jų įrašymo priemonių (fonoskopinė) ekspertizė – nustato asmenį pagal balso ir kalbos savybes, užfiksuotas garso įrašuose, garso įrašų autentiškumą (originalus įrašas ar sumontuotas), jų įrašymo, atgaminimo sąlygas ir priemones, kuriomis įrašytas, atgaminintas signalas;

3.4. dokumentų rekvizitų ekspertizė – nustato dokumento ir atskirų jo dalių pagaminimo būdą, dokumento turinio pakeitimo faktą ir būdą, atlieka antspaudų ir jų antspaudų identifikacinį tyrimą ir nustato antspaudų antspaudimo laikotarpį; tiria dokumentų blankus, pagamintus su specialiomis apsaugos priemonėmis, bankų mokėjimo korteles;

3.5. dokumentų medžiagų ekspertizė – nustato dokumentų medžiagų (rašto medžiagų, įvairių spausdinimo aparatų dažų, popieriaus, klijų) rūšį, atlieka identifikacinį tyrimą ir nustato bendrą grupinį ar individualų priklausomumą, identifikuoja rašymo priemones;

3.6. spausdintų tekstų ir spausdinimo priemonių ekspertizė – nustato dokumento spausdinimo būdą ir atlieka spausdinimo priemonių (spausdintuvų, kopijavimo aparatų, spaudos formų, rašomųjų mašinėlių) identifikacinį tyrimą;

3.7. pinigų banknotų ekspertizė – nustato pinigų banknotų tikrumą ir padirbimo būdą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1R-301](#), 2014-10-06, paskelbta TAR 2014-10-06, i. k. 2014-13692

3.8. portretų ekspertizė – nustato asmenis pagal veido požymius, užfiksuotus nuotraukose, skaitmeninėse laikmenose, vaizdajuostėse, kino juostose ir kituose informacijos šaltiniuose;

3.9. trasologinė ekspertizė – nustato objektą, jo grupinį priklausomumą pagal įvykio vietoje paliktus pėdsakus, pėdsakų susidarymo mechanizmą, objektų būklę, savybes, atitiktį tam tikroms charakteristikoms;

3.10. rankų pėdsakų ekspertizė – nustato ir tiria rankų pėdsakus objektų paviršiuje, nustato asmenį, palikusį įvykio vietoje rankų pėdsakus, jų susidarymo sąlygas, mechanizmą ir laiką;

3.11. transporto trasologinė ekspertizė – nustato pėdsakus, atsiradusius eismo įvykių metu ant kelio dangos, pakelės objektų, transporto priemonių, transporto priemonių sugadintų detalių,

drabužių ir avalynės ir jų susidarymo mechanizmą;

3.12. balistinė ekspertizė – nustato, ar objektai priskiriami prie šaunamųjų ginklų ir šaudmenų, šaunamųjų ginklų, šaudmenų ir jų dalių būklę ir savybes, šaunamąjį ginklą pagal pėdsakus ant iššautų sviedinių (kulku, grankulkių, šratų) ir tūmelių, nustato šautinius pažeidimus ir šūvio aplinkybes (šūvio atstumą, šovusiojo, ginklo ir nukentėjusiojo padėtį, šūvio vietą ir kryptį);

3.13. šūvio pėdsakų ekspertizė – nustato šūvio pėdsakus ant asmens kūno dalių, drabužių, taip pat kitų objektų;

3.14. nešaunamųjų ginklų ekspertizė – priskiria objektą prie nešaunamųjų ginklų, nustato jo pagaminimo būdą;

3.15. pluoštinių medžiagų ekspertizė – suranda pluoštinių medžiagų ir jų gaminių mikrodaleles, nustato šių medžiagų, gaminių ir jų mikrodalelių prigimtį (tipą, rūšį), jų vienodumą (skirtingumą) – bendrą (skirtingą) grupinį ar individualų priklausomumą, atskirų dalių priklausymą vienam gaminiui, konkrečių pluoštinės prigimties objektų kontaktą;

3.16. plastikų (polimerinių medžiagų) ekspertizė – suranda plastiko pėdsakus ir mikrodaleles ant įvairių objektų, nustato polimerinių medžiagų rūšį (tipą), jų vienodumą (skirtingumą) – bendrą (skirtingą) grupinį priklausomumą, bendrą plastiko gaminių kilmės šaltinį;

3.17. dažų ekspertizė – suranda dažų (dažų dangų) pėdsakus ir mikrodaleles ant įvairių objektų, nustato dažų rūšį (tipą), dažų dangos priklausymą apibrėžtai objektų grupei, dažų (jų dangų) vienodumą (skirtingumą) – bendrą (skirtingą) grupinį ar individualų priklausomumą, dažytų objektų kontaktą;

3.18. naftos produktų ekspertizė – suranda naftos produktų pėdsakus ant įvairių objektų, nustato naftos produktų (degalų, tepalų ir kt.) rūšį, naftos produktų bendrą grupinį priklausomumą, atskirų tūrių (dalių) priklausymą vienam tūriui (masei);

3.19. narkotinių ir psichotropinių medžiagų ekspertizė – nustato, ar medžiagos yra narkotinės, psichotropinės, jų koncentraciją (kiekį), pėdsakus (likučius) ant įvairių objektų, lyginamųjų pavyzdžių priklausymą vienai masei (tūriui), bendrą jų kilmės šaltinį, pagaminimo būdą;

3.20. alkoholinių skysčių ir aparatų naminei degtinei gaminti ekspertizė – nustato etilo alkoholio turinčių skysčių rūšį, pagaminimo būdą, atskirų alkoholio pavyzdžių priklausymą vienam tūriui, gaminimo partijai, alkoholinių skysčių pėdsakus ant įvairių objektų;

3.21. stiklo ekspertizė – suranda stiklo gaminių šukes (mikrodaleles), nustato stiklo tipą (rūšį), paskirtį, priklausymą konkrečiam gaminiui, stiklo vienodumą (skirtingumą) – bendrą (skirtingą) grupinį priklausomumą, bendrą kilmės šaltinį;

3.22. metalų ekspertizė – tiria metalus ir jų gaminius, nustato metalų sudėtį, suranda metalų ir jų gaminių mikrodaleles ir pėdsakus, nustato metalų ir jų gaminių vienodumą (skirtingumą) – bendrą ar skirtingą grupinį priklausomumą, bendrą kilmės šaltinį;

3.23. metalografinė ekspertizė – nustato ir įvertina terminį, elektroterminį ir cheminį aplinkos poveikį metalo gaminiams, nustato jo atsiradimo aplinkybes, metalinių detalių lūžio pobūdį ir laiką, įvertina terminio apdirbimo kokybę, metalurginius ir gamybos defektus;

3.24. dirvožemio ekspertizė – suranda dirvožemio pėdsakus (daleles, dėmes) ant įvairių objektų, nustato dirvožemio rūšį, lyginamųjų dirvožemio pavyzdžių bendrą (skirtingą) grupinį priklausomumą, bendrą kilmės šaltinį, taip pat kokiai konkrečiai vietai dirvožemis priklauso;

3.25. augalinės ir gyvulinės kilmės objektų ekspertizė – suranda augalinės ir gyvulinės kilmės objektus, jų dalis, pėdsakus, nustato šių objektų taksono kategoriją (priklausymą konkrečiam sistematiniam vienetui – tipui, klasei, rūšiai ir kt.), bendrą kilmės šaltinį;

3.26. bankininkystės ekspertizė – įvertina bankų ir kitų kredito įstaigų veiklos pagrįstumą, paskolų grupavimo ir ekonominių rodiklių apskaičiavimo pagrįstumą, apskaitos ir atskaitomybės bankuose ir kitose kredito įstaigose teisingumą;

3.27. buhalterinė ekspertizė – nustato materialių vertybių ir piniginių lėšų trūkumą, perteklių, jų atsiradimo laikotarpį, slėpimo naudojant apskaitos dokumentus būdus, turinės žalos dydį; materialių vertybių ir lėšų pajamavimo ir nurašymo į išlaidas pagrįstumą; akcinio ir valstybinio kapitalo vertės apskaičiavimo pagrįstumą; nustato buhalterinės apskaitos ir kontrolės

trūkumus;

3.28. finansų ekspertizė – nustato pelno (nuostolio) apskaičiavimo ir paskirstymo pagrįstumą; mokesčių ir mokėjimų į valstybės, savivaldybių ir socialinio draudimo biudžetus teisingumą; fizinių ir juridinių asmenų tarpusavio atsiskaitymo operacijų pagrįstumą; biudžeto lėšų naudojimo pagrįstumą; nusidėvėjimo ir amortizacinių atskaitymų apskaičiavimo pagrįstumą; negautą naudą dėl sutartinių įsipareigojimų ir ūkinių bei finansinių operacijų nevykdymo; finansinės atskaitomybės teisingumą;

3.29. darbo ekonomikos ekspertizė – nustato darbo užmokesčio ir kitų išmokų, susijusių su darbo santykiais, apskaičiavimo ir mokėjimo pagrįstumą;

3.30. eismo įvykių ekspertizė – atkuria eismo įvykio eigą, aplinkybes įvykio vietoje, tiria nustatytus transporto priemonių techninius gedimus, jų atsiradimo laiką, gedimų ir eismo įvykio ryšį, eismo įvykio dalyvių veiksmus, aplinkybes, turėjusias įtakos eismo įvykiui įvykti;

3.31. gaisrų ekspertizė – nustato gaisro židinio vietą, tiesiogines gaisro kilimo priežastis, gaisro kilimą ir (ar) tam tikrus jo padarinius sukėlusias aplinkybes, atskirų darbų vykdymo tvarkos, techninių įrenginių ir technologinių procesų atitiktį priešgaisrinės saugos taisyklių reikalavimams, degių dujų, garų, dulkių sprogamų priežastis, susijusias su sprogaus mišinio susidarymu ir jo uždegimo šaltinio atsiradimu;

3.32. darbų saugos ekspertizė – nustato nelaimingo atsitikimo darbe priežastis, mechanizmą, taip pat nustato, ar darbo sąlygos ir organizacinės bei techninės darbų saugos priemonės atitinka darbų saugos norminių aktų reikalavimus ir vykdomų darbų pobūdį;

3.33. elektrotechninė ekspertizė – nustato elektros įrenginių techninę būklę, paskirtį, elektros įrenginių įrengimo ir jų eksploatavimo atitiktį eksploatacijos sąlygoms ir elektroaugos reikalavimams, nustato techninių priemonių, galinčių keisti elektros energijos vartojimo apskaitos rezultatus, naudojimo faktą;

3.34. informacinių technologijų ekspertizė – nustato, atkuria, suranda duomenis, susijusius su tiriamu įvykiu, esančius kompiuterinės techninės įrangos atminties įrenginiuose; nustato kompiuterinės techninės ir programinės įrangos veikimo aplinkybes ir vaidmenį tiriamojo įvykio atveju;

3.35. audiovizualinių kūrinių laikmenose ekspertizė – identifikuoja kūrinius, įrašytus laikmenoje, nustato informacijos apie teisių valdymą panaikinimo ar pakeitimo faktą, nustato analogiško pagal teisių subjektus išleisto kūrinio laikmenoje mažiausią mažmeninę kainą;

3.36. fonogramų laikmenose ekspertizė – identifikuoja kūrinius (atlikėjų albumus), įrašytus laikmenoje, nustato informacijos apie teisių valdymą panaikinimo ar pakeitimo faktą, analogiško pagal teisių subjektų reikalavimus išleisto kūrinio laikmenoje mažiausią mažmeninę kainą;

3.37. kompiuterių vaizdo ir žaidimo programų laikmenose ekspertizė – identifikuoja kūrinius, įrašytus laikmenoje, nustato informacijos apie teisių valdymą panaikinimo ar pakeitimo ir techninių apsaugos priemonių panaikinimo faktą, analogiško pagal teisių subjektų reikalavimus išleisto kūrinio laikmenoje mažiausią mažmeninę kainą;

3.38. ženklų atkūrimo ekspertizė – nustato, ar numerio/įrašo ženklai pašalinti arba pakeisti, ir atkuria pirminį numerį/įrašą;

3.39. vaizdų ekspertizė – nustato objektų (automobilių, ginklų ir kt.) ar subjektų, užfiksuotų tirti pateiktoje medžiagoje, tapatybę; nustato, kokie objektai yra užfiksuoti tirti pateiktoje medžiagoje, subjektų atliekamų veiksmų eiliškumą; išryškina tirti pateiktoje medžiagoje užfiksuotą vaizdą; nustato, ar pateiktas tirti įrašas yra ištisinis; atlieka multipleksuoto vaizdo įrašo demultipleksavimą.

4. LTEC, atsižvelgiant į turimą techninę bazę, ekspertų (specialistų) kompetenciją ir kitas sąlygas, gali būti atliekamos ir kitų rūšių ekspertizės (tyrimai).

5. LTEC atliekamos vienasmenės, kompleksinės ir komisijinės ekspertizės (tyrimai):

5.1. vienasmenė ekspertizė (tyrimas) – ekspertizė (tyrimas), atliekama vieno eksperto (specialisto);

5.2. kompleksinė ekspertizė (tyrimas) – ekspertizė (tyrimas), kai tiems patiems objektams tirti ir klausimams spręsti reikia kelių specialių mokslo sričių žinių, kuriomis remiantis

apibendrinami ir įvertinami tyrimo rezultatai ir pateikiama bendra išvada;

5.3. komisijinė ekspertizė (tyrimas) – ekspertizė (tyrimas), kai tuos pačius objektus tirti ir klausimus spręsti pavedama keliems tos pačios srities ekspertams (specialistams), kurie, apibendrinę ir įvertinę tyrimo rezultatus, pateikia bendrą išvadą.

6. LTEC atliekamos pirminės, papildomos arba pakartotinės ekspertizės (tyrimai):

6.1. pirminė ekspertizė (tyrimas) – pirmą kartą atliekama atitinkamos rūšies ekspertizė (tyrimas);

6.2. papildoma ekspertizė (tyrimas) – ekspertizė (tyrimas), atliekama teismo, prokuroro ar ikiteisminio tyrimo pareigūno pavedimu dėl atlikto pirminio tyrimo nepakankamo aiškumo ar neišsamumo;

6.3. pakartotinė ekspertizė (tyrimas) – ekspertizė (tyrimas), atliekama teismo, prokuroro ar ikiteisminio tyrimo pareigūno pavedimu dėl pirminio tyrimo išvadų nepagrįstumo ar prieštaravimo kitai ikiteisminio tyrimo ir (ar) bylos medžiagai.

7. Ekspertizė, neturinti teismo ekspertizės statuso, atliekama fizinių ar juridinių asmenų rašytiniu prašymu, tais pačiais mokslinio tyrimo metodais ir priemonėmis, kaip ir teismo ekspertizė ar objektų tyrimai.

8. Teismo ekspertizės atlieka LTEC dirbantys teismo ekspertai, turintys atitinkamos ekspertizės rūšies teismo eksperto kvalifikaciją ir įrašyti į Lietuvos Respublikos teismo ekspertų sąrašą.

9. Specialistų atliekamiems objektų tyrimams ir ekspertizėms, neturinčioms teismo ekspertizės statuso, taikomi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo, ATPK, BPK ir šių nuostatų reikalavimai.

10. Ekspertizės (tyrimai) atliekami LTEC struktūriniuose padaliniuose (įskaitant Klaipėdos ir Šiaulių skyrius).

II. EKSPERTŲ (SPECIALISTŲ) TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

11. Ekspertų (specialistų) teisės, pareigos ir atsakomybė nustatyta Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatyme, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme, BPK, CPK, LTEC struktūrinių padalinių nuostatuose, pareigybės aprašymuose ir kituose jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose bei šiuose nuostatuose.

12. Ekspertas (specialistas), be įstatymuose nustatytų procesinių teisių, turi teisę:

12.1. prašyti paskyrusios ekspertizę (tyrimą) institucijos pateikti jam papildomą medžiagą, reikalingą ekspertizei (tyrimui) atlikti;

12.2. bylos nagrinėjimo metu būti posėdžio salėje;

12.3. nurodyti ekspertizės (tyrimo) akto tiriamojoje dalyje aplinkybes, kurios, jo manymu, turi reikšmės bylai, bet dėl kurių jam nebuvo duota klausimų;

12.4. konsultuoti teisėją ar teisimą, prokurorą ar ikiteisminio tyrimo pareigūną klausimų formulavimo ir ekspertinio tyrimo medžiagos pateikimo ekspertizei (tyrimui) atlikti klausimais;

12.5. daryti pateiktos bylos dokumentų ar ekspertinio tyrimo medžiagos kopijas, būtinąs ekspertizei (tyrimui) atlikti;

12.6. grupuoti klausimus ekspertizei (tyrimui) atlikti tikslingiausia tvarka;

12.7. redaguoti klausimus nekeičiant jų esmės.

13. Ekspertui (specialistui), be įstatymuose nustatytų procesinių draudimų, draudžiama:

13.1. atlikti gautą LTEC ekspertizę (tyrimą), jei nėra rašytinio LTEC direktoriaus, jo pavaduotojų ar struktūrinio padalinio vedėjo pavedimo;

13.2. atlikti ekspertizę (tyrimą) neįsitikinus naudojamos ekspertinės įrangos veikimo patikimumu ir naudojamų medžiagų kokybe;

13.3. išsinešti už LTEC ribų ekspertinio tyrimo medžiagą ir su ekspertize (tyrimu) susijusią dokumentaciją, kai nėra procesinio būtinumo;

13.4. atlikti kitus proceso veiksmus, išskyrus jam pavestas ekspertizes (tyrimus).

14. Ekspertas (specialistas), be įstatymuose nustatytų procesinių pareigų, privalo:

14.1. atlikti LTEC direktoriaus, jo pavaduotojų ar struktūrinio padalinio vedėjo pavestas ekspertizes (tyrimus);

14.2. informuoti struktūrinio padalinio vedėją apie esminius ekspertizei (tyrimui) pateiktos medžiagos parengimo trūkumus, galinčius turėti įtakos ekspertizei (tyrimui);

14.3. prieš atlikdamas ekspertizę (tyrimą) įvertinti turimą informaciją, pateiktą ekspertinio tyrimo medžiagą, savo kompetenciją atsakyti į pateiktus klausimus;

14.4. informuoti struktūrinio padalinio vedėją apie ekspertizės (tyrimo) metu paašikėjusias svarbias aplinkybes, galinčias turėti įtakos ekspertizės (tyrimo) atlikimo išsamumui ir rezultatams;

14.5. nusišalinti nuo ekspertizės (tyrimo), jei yra aplinkybių, keliančių abejonių jo nešališkumu;

14.6. laikytis ekspertų profesinės etikos reikalavimų;

14.7. laikytis konfidencialumo principo ir neviešinti jokios sužinotos informacijos, susijusios su ekspertize (tyrimu), be teismo, prokuroro, ikiteisminio tyrimo pareigūno, fizinio ar juridinio asmens atstovo leidimo;

14.8. teikti paaškinimus ir išvadas remdamasis tik specialiomis žiniomis ir atliktų tyrimų rezultatais;

14.9. laikytis LTEC kokybės vadybos sistemos reikalavimų.

15. Ekspertas, prisiekęs įrašant jį į Lietuvos Respublikos teismo ekspertų sąrašą, atleidžiamas nuo priesaikos teisme ir ikiteisminio tyrimo metu dalyvaudamas kaip specialistas laikomas įspėtas dėl atsakomybės už duotą melagingą išvadą ir paaškinimus.

16. Kilus abejonių dėl eksperto (specialisto) kompetencijos, teismo eksperto (specialisto) kvalifikacijos klausimas sprendžiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymu ir LTEC direktoriaus patvirtintais Teismo ekspertų rengimo ir kvalifikacijos teikimo LTEC nuostatais.

III. LTEC DIREKTORIAUS, JO PAVADUOTOJŲ IR STRUKTŪRINIŲ PADALINIŲ VEDĖJŲ TEISĖS IR PAREIGOS, SUSIJUSIOS SU EKSPERTIZIŲ (TYRIMŲ) ATLIKIMU

17. LTEC direktoriaus, jo pavaduotojų ir struktūrinių padalinių vedėjų teisės, pareigos ir atsakomybė, susijusi su ekspertizių (tyrimų) atlikimu, nustatyta LTEC nuostatuose, LTEC struktūrinių padalinių nuostatuose, LTEC kokybės vadove, jų pareigybių aprašymuose, kituose jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir šiuose nuostatuose.

18. LTEC direktorius ir jo pavaduotojai turi teisę:

18.1. pavesti atlikti ekspertizę (tyrimą);

18.2. vertinti užduotį ar prašymą atlikti ekspertizę (tyrimą), atsižvelgdami į specialių žinių poreikį;

18.3. susipažinti su ekspertizės (tyrimo) eiga ir rezultatais;

18.4. nustatyti ekspertizės (tyrimo) atlikimo terminą;

18.5. vykdyti administracinę kontrolę pagal LTEC kokybės vadybos sistemos reikalavimus;

18.6. esant šių nuostatų 72 punkte nustatytiems pagrindams, grąžinti nutartį skirti ekspertizę, užduotį atlikti objektų tyrimą ar fizinių ir juridinių asmenų prašymą atlikti ekspertizę, neturinčią teismo ekspertizės statuso, atskiru raštu.

19. LTEC struktūrinių padalinių vedėjai turi teisę:

19.1. vertinti, ar tirti pateikta medžiaga tinkama ir ar jos pakanka ekspertizei (tyrimui) atlikti;

19.2. vertinti užduotį ar prašymą atlikti objektų tyrimą, atsižvelgdami į specialių žinių poreikį;

19.3. paskirti ekspertizę (tyrimą) ekspertui ar jų grupei;

19.4. nustatyti ekspertizės (tyrimo) atlikimo terminą;

19.5. susipažinti su atliekamos ekspertizės (tyrimo) eiga ir rezultatais;

19.6. teikti ekspertams (specialistams) metodinę pagalbą;

19.7. vykdyti techninę kontrolę pagal LTEC kokybės vadybos sistemos reikalavimus;

- 19.8. paskirti ekspertizę (tyrimą) kitam ekspertui (specialistui).
- 20. LTEC direktorius, jo pavaduotojai ir struktūrinių padalinių vedėjai privalo:
 - 20.1. rūpintis tinkama ekspertizėms (tyrimams) atlikti aplinka;
 - 20.2. aprūpinti ekspertizėms (tyrimams) atlikti būtina techninę įrangą ir priemonėmis;
 - 20.3. sudaryti sąlygas gerinti ekspertų (specialistų) kvalifikaciją;
 - 20.4. padėti spręsti su ekspertizės (tyrimo) atlikimu susijusius organizacinio pobūdžio klausimus;
 - 20.5. laikytis konfidencialumo principo ir neviešinti jokios sužinotos informacijos, susijusios su ekspertize (tyrimu), be teismo, prokuroro, ikiteisminio tyrimo pareigūno, fizinio ar juridinio asmens atstovo leidimo.
- 21. Kilus abejonių dėl ekspertizės (tyrimo) rezultatų pagrįstumo, LTEC direktorius, jo pavaduotojai ar struktūrinių padalinių vedėjai gali pavesti ekspertui (specialistui) patikslinti ekspertizę (tyrimą) arba jį pavesti atlikti kitam ekspertui (specialistui).

IV. NUTARTIES (UŽDUOTIES, PRAŠYMO) ATLIKTI EKSPERTIZĘ (TYRIMĄ) ĮFORMINIMAS

- 22. Pagrindas atlikti ekspertizę (tyrimą) yra pagal BPK, CPK, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo ar ATPK ir šiuos nuostatus įforminta LTEC gauta teisėjo arba teismo nutartis skirti ekspertizę, prokuroro, ikiteisminio tyrimo pareigūno užduotis atlikti objektų tyrimą, taip pat fizinio bei juridinio asmens prašymas atlikti ekspertizę, neturinčią teismo ekspertizės statuso.
 - 23. Nutartyje skirti ekspertizę ar užduotyje atlikti objektų tyrimą nurodoma:
 - 23.1. dokumento pavadinimas, surašymo data ir vieta;
 - 23.2. bylos ar ikiteisminio tyrimo medžiagos numeris;
 - 23.3. aplinkybių, susijusių su ekspertizės (tyrimo) dalyku, aprašymas ir ekspertizės (tyrimo) skyrimo pagrindas;
 - 23.4. žinomų įtariamųjų, kaltinamųjų, ieškovų, atsakovų, kitų proceso dalyvių vardai ir pavardės;
 - 23.5. įstaigos, kuriai skiriama atlikti ekspertizę (tyrimą), pavadinimas;
 - 23.6. ekspertizės (tyrimo) rūšis ar pavadinimas;
 - 23.7. ekspertizės (tyrimo) užduotis ir klausimai;
 - 23.8. ekspertinio tyrimo medžiaga;
 - 23.9. ekspertizę (tyrimą) skyrusios įstaigos pavadinimas, pareigūno pareigos, vardas, pavardė ir parašas;
 - 23.10. žyma apie leidimą sugadinti ekspertinio tyrimo medžiagą, kai tai būtina ekspertizei (tyrimui) atlikti.
 - 24. Kai nutartimi (užduotimi) skiriama atlikti kompleksinę ar komisijinę ekspertizę (tyrimą), papildomai nurodoma:
 - 24.1. ekspertinė įstaiga, įstaigos ar privatūs ekspertai (specialistai), kuriems pavedama atlikti ekspertizę (tyrimą);
 - 24.2. ekspertizei (tyrimui) vadovaujanti įstaiga ar privatus ekspertas (specialistas);
 - 24.3. siunčiamos ekspertinio tyrimo medžiagos gavėjas.
 - 25. Nutartis (užduotis) skirti kompleksinę ar komisijinę ekspertizę (tyrimą) siunčiama kiekvienai ekspertinei įstaigai ar privačiam ekspertui (specialistui).
 - 26. Kompleksinę ar komisijinę ekspertizę (tyrimą) koordinuoja ir organizuoja ekspertinė įstaiga ar ekspertas (specialistas), kurie paskirti vadovaujančiais.
 - 27. Kai nutartyje (užduotyje) nenurodyta vadovaujanti įstaiga ar privatus ekspertas (specialistas), laikoma, kad vadovaujanti įstaiga ar ekspertas (specialistas) yra tie, kurie pirmiausia gauna ekspertinio tyrimo medžiagą.
 - 28. Kai kyla neaiškumų dėl ekspertizės (tyrimo) išvados, abejojama jos išsamumu ir pagrįstumu, taip pat yra kelių ekspertų išvadų prieštaravimų, gali būti nutartimi (užduotimi)

skiriama papildoma arba pakartotinė ekspertizė (tyrimas).

29. Papildoma ekspertizė (tyrimas) skiriama atlikusiam pirminę ekspertizę (tyrimą) ekspertui (specialistui), kitam ekspertui (specialistui) ar ekspertams (specialistams). Pakartotinė ekspertizė (tyrimas) skiriama kitam ekspertui (specialistui) ar ekspertams (specialistams).

30. Kai nutartimi (užduotimi) skiriama atlikti papildomą arba pakartotinę ekspertizę (tyrimą), papildomai nutartyje (užduotyje) nurodoma:

30.1. papildomos ar pakartotinės ekspertizės (tyrimo) skyrimo motyvai ir pagrindai;

30.2. prašymas skirti tą patį arba kitą ekspertą (specialistą).

31. Su nutartimi (užduotimi) atlikti papildomą arba pakartotinę ekspertizę (tyrimą) papildomai pateikiama:

31.1. pirminės ekspertizės (tyrimo) aktas (išvada) ir jų priedai;

31.2. papildoma ekspertinio tyrimo medžiaga (jeigu tokia yra).

32. Fizinį ar juridinių asmenų prašyme atlikti ekspertizę, neturinčią teismo ekspertizės statuso, turi būti nurodoma:

32.1. pareiškėjo vardas ir pavardė, adresas, parašas (juridinio asmens pavadinimas, kodas, adresas, vadovo parašas ir juridinio asmens spaudas);

32.2. su ekspertize, neturinčia teismo ekspertizės statuso, susijusios aplinkybės;

32.3. klausimai, kuriais norima išvados;

32.4. išvardijama tirti pateikiama medžiaga;

32.5. įsipareigojimas sumokėti už ekspertizės, neturinčios teismo ekspertizės statuso, atlikimą.

33. Fizinio ar juridinio asmens prašymus atlikti ekspertizę, neturinčią teismo ekspertizės statuso, priima LTEC direktorius ar jo pavaduotojas.

34. LTEC direktorius ar jo pavaduotojas turi teisę atsisakyti priimti fizinio ar juridinio asmens prašymą atlikti ekspertizę, neturinčią teismo ekspertizės statuso, jei:

34.1. prašymas neatitinka šių nuostatų 32 punkto reikalavimų;

34.2. ekspertizės, neturinčios teismo ekspertizės statuso, nėra galimybės atlikti dėl ekspertinio darbo krūvio;

34.3. yra kitų šių nuostatų VI skyriuje nurodytų pagrindų.

V. EKSPERTIZĖS (TYRIMO) MEDŽIAGOS PATEIKIMAS

35. Ekspertinio tyrimo medžiaga (toliau vadinama – medžiaga) priimama darbo laiku LTEC Vilniuje ir teritoriniuose Klaipėdos ir Šiaulių skyriuose medžiagos priėmimo ir išdavimo patalpose.

36. Ekspertizei (tyrimui) atlikti pateikiama tik su ekspertizės (tyrimo) dalyku susijusi, sutvarkyta ir susisteminta medžiaga.

37. Medžiaga turi būti supakuota laikantis atitinkamos rūšies ekspertizės (tyrimo) metodinių rekomendacijų reikalavimų ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų atsižvelgiant į medžiagos fizikines ir chemines savybes, poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai, saugumą ir kitus svarbius veiksnius:

37.1. pakuotė turi būti tokia, kad apsaugotų medžiagą nuo sugadinimo, pakitimo, praradimo ar užteršimo;

37.2. medžiagos pakuotė turi būti pažymėta nurodant bylos (ikiteisminio tyrimo medžiagos) numerį, teismo ar ikiteisminio tyrimo įstaigos pavadinimą ir nurodant paketo turinį. Užrašai patvirtinami parašant pareigūno pareigas, vardą, pavardę, pasirašant ir uždedant įstaigos spaudą;

37.3. medžiaga supakuojama taip, kad nebūtų galima jos išpakuoti nepažeidus spaudos;

37.4. kai medžiagos nėra galimybės supakuoti dėl jos gabaritų ar kitų priežasčių, prie jos pritvirtinama etiketė su užrašu, kaip nurodyta šių nuostatų 37.2 punkte.

38. Kai LTEC pateikiama medžiaga, tirta kitoje ekspertinėje įstaigoje ar kito eksperto (specialisto), arba ketinama medžiagą po ekspertizės (tyrimo) perduoti kitai įstaigai ar ekspertui (specialistui), tai pažymima lydraštyje arba nutartyje (užduotyje).

39. Kai visos medžiagos ar jos dalies nėra galimybės pristatyti į LTEC dėl jos fizikinių ar

cheminių savybių (gabaritų, svorio, pavojingumo), nutartyje (užduotyje), prašyme ar lydraštyje nurodoma jos saugojimo (buvimo) vieta ir kontaktinis asmuo.

40. Kai medžiagos yra daug, pateikiama medžiagos pavyzdžių (ėminių) kartu su paėmimą patvirtinančio dokumento kopija.

41. Kai tirti pateikiamos įtartinos ar akivaizdžiai pavojingos medžiagos ir daiktai, stipriai veikiančios nuodingos medžiagos, tai pažymima nutartyje (užduotyje), prašyme ar lydraštyje ir ant medžiagos pakuotės paryškintai.

42. Medžiaga priimama, kai yra nutartis (užduotis) atlikti objektų tyrimą, fizinio arba juridinio asmens prašymas ar lydraštis.

43. Priimamos medžiagos pakuotė turi būti nepažeista, atitikti šiuose nuostatuose nurodytus pakuotės reikalavimus bei dokumentuose nurodytą skaičių ir aprašymą.

44. Kai pristatyta medžiaga neatitinka nutartyje (užduotyje), prašyme ar lydraštyje nurodyto aprašymo arba nėra galimybės nustatyti jos kiekio, netinkama medžiagos pakuotė ar ji supakuota nesilaikant šių nuostatų reikalavimų, LTEC įgaliotas darbuotojas turi teisę jos nepriimti ir grąžinti teismui, prokurorui, ikiteisminio tyrimo pareigūnui, fiziniam ar juridiniam asmeniui.

45. LTEC priimta ir užregistruota medžiaga perduodama LTEC direktoriui ar jo pavaduotojui. LTEC direktoriui ar jo pavaduotojui pavedus atlikti ekspertizę (tyrimą), medžiaga perduodama LTEC struktūrinio padalinio vedėjui ar ekspertui pagal LTEC ekspertinio tyrimo medžiagos valdymo taisykles. Klaipėdos ir Šiaulių skyriuose šiame punkte aptartas funkcijas vykdo skyrių vedėjai.

VI. EKSPERTIZĖS (TYRIMO) ATLIKIMAS

46. Ekspertizė (tyrimas) pradedama, kai ekspertas (specialistas) pasirašytinai gauna nutartį (užduotį, prašymą) atlikti ekspertizę (tyrimą) su LTEC direktoriaus ar jo pavaduotojo ir skyriaus vedėjo parašyta rezoliucija ir priima visą pateiktą ekspertizės (tyrimo) medžiagą.

47. Kai rezoliucijoje nurodomi keli ekspertai (specialistai), vadovaujantis ekspertas (specialistas) yra pirmasis rezoliucijoje nurodytas ekspertas (specialistas) ir ekspertizė (tyrimas) pradedama, kai vadovaujantis ekspertas (specialistas) priima šių nuostatų 46 punkte nurodytus dokumentus ir medžiagą.

48. Ekspertas (specialistas), susipažinęs su nutartimi (užduotimi, prašymu) atlikti ekspertizę (tyrimą) ir medžiagą, bei nustatęs, kad ekspertizei (tyrimui) atlikti medžiagos nepakanka, surašo prašymą pateikti papildomą medžiagą ir teikia jį tvirtinti struktūrinio padalinio vedėjui.

49. Prašymai pateikti papildomą medžiagą teikiami raštu.

50. Negavęs papildomos medžiagos per 1 mėnesį nuo prašymo pateikti papildomą medžiagą pateikimo, ekspertas (specialistas) atlieka ekspertizes (tyrimus) remdamasis turima medžiaga.

51. Medžiaga, kuri nebuvo pristatyta į LTEC dėl jos savybių, tirama jos buvimo vietoje arba imami laboratoriniai jos pavyzdžiai dalyvaujant ekspertizę (tyrimą) skyrusiam teisėjui, prokurorui ar ikiteisminio tyrimo pareigūnui.

52. Ekspertas (specialistas) atlikdamas ekspertizę (tyrimą) vadovaujasi specialiomis žiniomis, protingumo, sąžiningumo, nešališkumo principais, Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais ekspertizių (tyrimų) atlikimą, bei LTEC kokybės vadybos sistemos reikalavimais.

53. Ekspertas (specialistas) atsako už atliktos ekspertizės (tyrimo) pagrįstumą ir tikrumą.

54. Ekspertas (specialistas), atlikęs ekspertizę (tyrimą), jo rezultatus įformina surašydamas vieną iš toliau nurodytų dokumentų:

54.1. ekspertizės aktą;

54.2. specialisto išvadą;

54.3. aktą, kad negalima pateikti išvados.

55. Atlikęs reikiamus tyrimus, ekspertas surašo ekspertizės aktą. Aktas susideda iš įžanginės dalies, tiriamosios dalies ir išvadų.

56. Ekspertizės akto dalių turinys turi atitikti Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės

įstatymo reikalavimus.

57. Prie ekspertizės akto pridėta vaizdinė ar kitokia tyrimo medžiaga yra atskirai įforminta sudedamoji ekspertizės akto dalis (toliau vadinama – priedas). Priedai įforminami pagal LTEC dokumentų ir įrašų valdymo taisykles.

58. Kai atliekama komisijinė arba kompleksinė ekspertizė, surašomas vienas bendras ekspertizės aktas ir bendrai pasirašomas.

59. Kai išvados nesutampa, kiekvienas ekspertas pasirašo savo atliktų tyrimų ir duotos išvados ekspertizės akto dalį arba surašo atskirą ekspertizės aktą ir motyvuotai išdėsto skirtingos išvados davimo priežastis.

60. Kai atliekama komisijinė arba kompleksinė ekspertizė (tyrimas), struktūrinio padalinio vedėjas skiria vadovaujantį ekspertą, kuris planuoja, organizuoja ir koordinuoja ekspertų darbą, atsako už tyrimų atlikimą laiku.

61. Ekspertizės akto, surašyto administracinės bylos teisenos metu, įžanginėje dalyje ekspertas pažymi, kad jam yra žinoma atsakomybė pagal Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 59 straipsnį ir atsakomybė pagal BK 235 straipsnį už melagingos išvados ir paaiškinimų pateikimą. Ekspertizės akto, surašyto baudžiamojo proceso metu, įžanginėje dalyje ekspertas pažymi, kad jam yra žinoma atsakomybė pagal BPK 163 straipsnį už neteisėtą atsisakymą vykdyti savo pareigas ir atsakomybė pagal BK 235 straipsnį už melagingos išvados ir paaiškinimų pateikimą. Ekspertizės akto, surašyto civilinio proceso metu, įžanginėje dalyje ekspertas pažymi, kad jam yra žinoma atsakomybė pagal CPK 215 straipsnį už neteisėtą atsisakymą vykdyti savo pareigas ir atsakomybė pagal BK 235 straipsnį už melagingos išvados ir paaiškinimų pateikimą. Ekspertizės akto, surašyto administracinio teisės pažeidimo byloje, įžanginėje dalyje ekspertas pažymi, kad jam yra žinoma atsakomybė pagal ATPK 187² straipsnį.

62. Ekspertizės akto pabaigoje, po išvados, ekspertas nurodo savo vardą, pavardę ir pasirašo, dedamas LTEC spaudas. Jei išvados dėstomos per kelis puslapius, kiekviename puslapyje turi būti eksperto parašas.

63. Specialistas, atlikęs objektų tyrimą, pagal prokuroro ar ikiteisminio tyrimo pareigūno užduotį atlikti objektų tyrimą surašo specialisto išvadą, kuri susideda iš įžanginės dalies, tiriamosios dalies ir išvadų.

64. LTEC surašytai specialisto išvadai taikomi šiuose nuostatuose nurodyti ekspertizės akto įforminimo ir dalių turinio reikalavimai, jei kitaip nenustato Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas ir BPK

65. Specialisto išvados, surašytos administracinės bylos teisenos metu, pabaigoje, po išvados, tyrimą atlikęs specialistas pažymi, kad jam yra žinoma atsakomybė pagal Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 59 straipsnį ir atsakomybė pagal BK 235 straipsnį už melagingos išvados ir paaiškinimų pateikimą. Specialisto išvados, surašytos baudžiamojo proceso metu, pabaigoje tyrimą atlikęs specialistas pažymi, kad jam yra žinoma atsakomybė pagal BPK 163 straipsnį už neteisėtą atsisakymą vykdyti savo pareigas ir atsakomybė pagal BK 235 straipsnį už melagingos išvados ir paaiškinimų pateikimą.

66. Atlikus ekspertizę (tyrimą) fizinio ar juridinio asmens prašymu surašomas ekspertizės aktas pagal Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo ir šių nuostatų reikalavimus. Ekspertizės aktui netaikomas šių nuostatų 61 punkto nuostatos.

67. Aktas, kad negalima pateikti išvados, surašomas, kai:

67.1. pateiktos medžiagos nepakanka išvadai pateikti ir nėra galimybės gauti papildomos medžiagos;

67.2. pateikta medžiaga ir klausimai neatitinka eksperto (specialisto) specialių žinių (kompetencijos ir kvalifikacijos);

67.3. pateikta medžiaga yra netinkamos kokybės.

68. Aktas, kad negalima pateikti išvados, susideda iš įžanginės dalies, motyvuojamosios dalies ir baigiamosios dalies.

69. Akte, kad negalima pateikti išvados, ekspertas (specialistas) motyvuotai išdėsto atsisakymo pateikti išvadą priežastis.

70. Akto, kad negalima pateikti išvados, įžanginėje dalyje ekspertas (specialistas) pažymi, kad jam yra žinoma procesinė ir baudžiamoji atsakomybė šių nuostatų 61 punkte nustatytais pagrindais.

71. Kai ekspertas (specialistas) gali atsakyti bent į vieną nutartyje (užduotyje) atlikti ekspertizę (tyrimą) suformuluotą klausimą, surašomas ekspertizės aktas ar specialisto išvada pagal šių nuostatų reikalavimus papildant tiriamąją dalį priežastimis, kodėl atsisakoma atlikti ekspertizę (tyrimą) ir duoti išvadą pagal kitus klausimus.

72. LTEC ekspertizę (tyrimas) neatliekama, o nutartis (užduotis) atlikti ekspertizę (tyrimą) ir medžiaga yra grąžinama raštu, kai:

72.1. atsakyti į klausimus nėra moksliškai pagrįstos metodikos;

72.2. neturima reikiamos ekspertinės įrangos;

72.3. yra kitų svarbių priežasčių.

73. LTEC ekspertai atlieka ekspertizes (tyrimus) bendradarbiaudami su kita ekspertine įstaiga ar ekspertais tik tais atvejais, kai yra teismo ar teisėjo nutartis skirti ekspertizę, prokuroro ar ikiteisminio tyrimo pareigūno užduotis atlikti objektų tyrimą kartu su kita ekspertine įstaiga ar ekspertais.

74. LTEC neturi teisės samdyti subrangovų tyrimams atlikti.

VII. EKSPERTIZĖS (TYRIMO) ATLIKIMO TERMINAI

75. Ekspertizės (tyrimai) atliekami eilės tvarka, atsižvelgiant į anksčiausiai gautos nutarties (užduoties) atlikti ekspertizę (tyrimą) datą, ir per trumpiausią galimą terminą.

76. Ekspertizės (tyrimo) atlikimo terminui įtakos gali turėti ekspertizės (tyrimo) sudėtingumas, ekspertinio tyrimo medžiagos kokybė, pakankamumas ir kitos objektyvios priežastys.

77. Ekspertizės (tyrimo) eiliškumas keičiamas ir pirmiausia atliekamos ekspertizės (tyrimai), kai rašte (nutartyje, užduotyje ar lydraštyje) nurodoma, kad byloje yra suimtas asmuo, ar įvardijamos kitos svarbios priežastys.

78. Ekspertizės (tyrimo) terminai yra administracinis ir ekspertizės (tyrimo).

79. Administracinis terminas skaičiuojamas dienomis ir pradedamas skaičiuoti nuo nutarties (užduoties) atlikti ekspertizę (tyrimą) LTEC gavimo dienos ir baigiasi tą dieną, kai ekspertizės (tyrimo) išvada išsiunčiama užsakovui.

80. Ekspertizės (tyrimo) terminas skaičiuojamas dienomis ir pradedamas skaičiuoti, kai ekspertas (specialistas) pradeda atlikti ekspertizę (tyrimą), ir baigiasi, kai padalinio vedėjas vizuoja ekspertizės (tyrimo) išvadą.

81. Ekspertizės (tyrimo) terminai skaičiuojami pagal LTEC statistikos tvarkymo taisykles ir šiuos nuostatus.

VIII. EKSPERTIZĖS (TYRIMO) MEDŽIAGOS VALDYMAS

82. LTEC iš teisėjo arba teismo, prokuroro, ikiteisminio tyrimo pareigūno, fizinio ar juridinio asmens (toliau vadinama – užsakovo) gauta ekspertizės (tyrimo) medžiaga priimama, apskaitoma, tvarkoma, saugoma, pervežama, laikoma, grąžinama ir sunaikinama pagal LTEC ekspertinio tyrimo medžiagos valdymo taisykles ir šiuos nuostatus.

83. Atlikus ekspertizę (tyrimą), visa pateikta medžiaga grąžinama užsakovui, skyrusiam nutartį (užduotį) atlikti ekspertizę (tyrimą).

84. Medžiaga atlikus ekspertizę (tyrimą) saugoma LTEC mėnesį. Jei per mėnesį medžiaga nepaimama, ekspertizės (tyrimo) užsakovas raštu informuojamas, kad būtina ją atsiimti.

85. Medžiaga, nepaimta per tris mėnesius po ekspertizės (tyrimo) atlikimo, gali būti naikinama tik gavus rašytinį užsakovo leidimą ją sunaikinti.

86. Kompiuteriniuose atminties įrenginiuose ir laikmenose esama informacija bei informacijos kopijos saugomos iki konkrečios ekspertizės (tyrimo) pabaigos. Atlikus ekspertizę

(tyrimą), kompiuteriniuose atminties įrenginiuose ir laikmenose esama informacija (kopija) sunaikinama.

IX. EKSPERTIZĖS (TYRIMO) APMOKĖJIMAS

87. LTEC atliekamos ekspertizės (tyrimai) yra nemokamos, išskyrus ekspertizes (tyrimus), atliekamas civilinio ir administracinio proceso tvarka ar pagal fizinių ir juridinių asmenų prašymus.

88. LTEC atliekamų ekspertizių (tyrimų) kaina skaičiuojama ir už atliktas ekspertizes (tyrimus) sumokama pagal Išlaidų, susijusių su civilinės bylos nagrinėjimu, dydžių ir jų išmokėjimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2002 m. gruodžio 6 d. įsakymu Nr. 344 (Žin., 2002, Nr. 117-5274), reikalavimus, Lietuvos teismo ekspertizės centro atliekamų ekspertizių (tyrimų) kainų nustatymo ir taikymo tvarkos, patvirtintos LTEC direktoriaus 2003 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. B-42 (Žin., 2003, Nr. 76-724), reikalavimus bei šiuos nuostatus.

89. LTEC už atliktą ekspertizę (tyrimą) sumoka užsakovas pagal pateiktą sąskaitą.

90. Ekspertizės (tyrimo) aktas siunčiamas arba išduodamas užsakovui, kai už atliktą ekspertizę (tyrimą) sumokama.

X. BENDRADARBIAVIMAS ATLIEKANT EKSPERTIZĘ (TYRIMĄ)

91. LTEC direktorius, jo pavaduotojai, skyrių vedėjai, ekspertai (specialistai) bendradarbiauja su teismais ar teisėjais, prokurorais, ikiteisminio tyrimo pareigūnais, fiziniais ir juridiniais asmenimis, norėdami išsiaiškinti jų pageidavimus ir sudaryti sąlygas susipažinti su LTEC atliekama ekspertine veikla.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Įsakymas

Nr. [1R-301](#), 2014-10-06, paskelbta TAR 2014-10-06, i. k. 2014-13692

Dėl teisingumo ministro 2007 m. rugsėjo 4 d. įsakymo Nr. 1R-327 „Dėl Ekspertizių (tyrimų) atlikimo Lietuvos teismo ekspertizės centre nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo